

Socialnämnden

Plats och tid SR Gröna rummet, socialkontoret, Östhammars och Zoom 2022-10-05
kl.09.00-13.09

Beslutande Enligt särskild närvarolista

Övriga deltagande Sektorchef Lina Edlund
Nämndsekreterare: Josefin Larsson
§ 131: HR-partner Michaela Thorelius
§§ 132-134: controller Mohammad Gharagozlou
§§ 129-133: verksamhetschef Yvonne Wahlbeck
§ 133: enhetschef Lina Häggström
§§ 133, 135: verksamhetschef Cecilia Wadestig
§ 135: kvalitetsutvecklare Johan Steinbrecher, konsult Carina Kumlin

Utses att justera Anna-Lena Söderblom (M)
Justerings plats och tid Socialkontoret, Östhammar 2022-10-05

Underskrifter

Paragrafer 129-140

Sekreterare
Josefin Larsson

Ordförande
Lisa Norén (S)

Justerande
Anna-Lena Söderblom (M)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Socialnämnden

Sammanträdesdatum 2022-10-05

Datum för anslags uppsättande 2022-10-05

Anslags nedtagande 2022-10-27

Förvaringsplats för protokollet Socialkontoret, kyrkogatan 14, Östhammar

Underskrift
Josefin Larsson

Socialnämnden

§ 129. Val av justerare	3
§ 130. Fastställande av föredragningslista	3
§ 131. Redovisning av sjukstatistik för kvartal 2	4
§ 132. Ekonomisk uppföljning per augusti 2022	5
§ 133. Delårsrapport (tertiäl 2) och nyckeltal – Socialnämnden.....	6
§ 134. Budget och verksamhetsplanering 2023, plan 2024-2026	7
§ 135. Avtalsuppföljning av Aktivt Stöd, som på uppdrag av Socialnämnden bedriver hemtjänst, enligt Lag om valfrihet (LOV)	9
§ 136. Information från förvaltningen.....	11
§ 137. Kurser och konferenser	12
§ 138. Rapporter.....	13
§ 139. Redovisning av delegationsbeslut för september 2022.....	14
§ 140. Anmälningssärenden.....	15

Socialnämnden

§ 129. Val av justerare

Beslut

Socialnämnden utser Anna-Lena Söderblom (M) att justera dagens protokoll.

§ 130. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Socialnämnden fastställer föredragningslistan.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-45

§ 131. Redovisning av sjukstatistik för kvartal 2

Beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av sjukstatistik kvartal 2 2022. Redovisningen kommer att ske övergripande på verksamhetsnivå, i beslutsunderlaget kan ni ta del av sjukfrånvarostatistik även på enhetsnivå.

Beslutsunderlag

Sjukfrånvaro kvartal 2 2022 per enhet

Sjukfrånvaro kvartal 2 2022 presentation

Ärendets behandling

Socialnämnden har fått redovisning av sjukstatistik 2022-06-01 § 74.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

HR-partner Michaela Thorelius föredrar ärendet.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-21

§ 132. Ekonomisk uppföljning per augusti 2022

Beslut

Socialnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har sedan januari 2021 antagna regler för kommunens budgetuppföljningsprocess som beskriver grundprinciper för budgetuppföljningen och hur ofta den ska rapporteras till nämnd. Grundprinciperna går ut på att uppföljningen i första hand ska fokusera på avvikelser, och att om prognosen visar på avvikelser så ska det tas fram en åtgärdsplan för att nå beslutade mål. Verksamheten har ett kontinuerligt ansvar att följa sin ekonomi, och minst varannan månad ska det göras en mer noggrann uppföljning med tillhörande årsprognos.

Ärendets behandling

Socialnämnden har fått redovisning av ekonomin: 2022-03-09 § 35 och 2022-04-06 § 45 och 2022-05-04 § 64 och 2022-06-01 § 78. 2022-05-04 § 64 och 2022-06-01 § 78 och 2022-06-22 § 94 och 2022-09-07 § 118.

Beslutsunderlag

Drifrapport jan-aug 2022

Drifrapport jan-aug 2022 detaljerad

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Controller Mohammad Gharagozlou föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Sektor Omsorg: Lina Edlund

Sektor Verksamhetsstöd: Mohammad Gharagozlou

Socialnämnden

Dnr SN-2022-46

§ 133. Delårsrapport (tertiäl 2) och nyckeltal – Socialnämnden

Beslut

Socialnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige (Bilaga 1).

Socialnämnden tar del av redovisningen gällande nyckeltal.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun arbetar utifrån ett styrdokument för budgetuppföljning där grundprincipen är att i första hand fokusera på avvikelser för både ekonomi och verksamhet. Tre gånger per år görs en skriftlig rapportering till nämnd, kommunstyrelse och kommunfullmäktige: tertial ett, tertial två och helår.

I den skriftliga rapporten för tertial två ingår en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen, budgetföljsamhet och väsentliga personalförhållande.

Till rapporten biläggs nyckeltalsuppföljning för tertial 2.

Beslutsunderlag

Delårsrapport

Nyckeltalsrapport, tertial 2

Ärendets behandling

Socialnämnden har tagit del av redovisning av nyckeltal för tertial 1, 2022-06-01 § 79.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Yvonne Wahlbeck, enhetschef Lina Häggström, sektorchef Lina Edlund och controller Mohammad Gharagozlou föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Sektor Omsorg: Lina Edlund, Ida Eklöf, Yvonne Wahlbeck, Cecilia Wadestig

Sektor Verksamhetsstöd: Mohammad Gharagozlou, Fredrik Borgelin

Kommundirektör och tf. ekonomichef Peter Nyberg

Till [REDACTED] och kommunstyrelsen för hantering till kommunfullmäktige

Dnr SN-2021-148

§ 134. Budget och verksamhetsplanering 2023, plan 2024-2026

Beslut

Socialnämnden antar budget och verksamhetsplanering för 2023 och plan 2024-2026 (Bilaga 2).

Ärendet anmäls till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Genom den årliga budgetprocessen fastställer Kommunfullmäktige mål och uppdrag och fördelar resurser till nämnderna. Budgetarbetet inleds i oktober, 14 månader innan budgeten träder i kraft.

Majoritetens budgetarbete leds av den så kallade budgetberedningen. Beredningsgruppen tar fram förslag till budgetramar, mål, styrtal och måltal i sådan tid att de kan presenteras för- och diskuteras i KSAU och Kommunstyrelsen under våren, för att slutligen beslutas av Kommunfullmäktige i juni. Utifrån de beslutade budgetramarna arbetar nämnderna vidare med sina respektive budgethandlingar.

I Socialnämndens budgethandling beskrivs pågående och planerade verksamhetsförändringar, omvärldsfaktorer som påverkar nämndens ansvarsområden, mål, styrtal och måltal samt ekonomisk planering.

Målformuleringar och styrtal har uppdaterats från föregående år. De nya målen och styrtalen har arbetats fram vid två budgetdagar med stöd av kvalitetsutvecklare och tjänstepersoner och beretts i arbetsutskottet. De tidigare två målen är nu tre. Styrtal per mål har blivit färre, vilket tydliggör nämndens prioriteringar och ger en rättvisare möjlighet till måluppfyllelse. En del av styrtalen har konverterats till nyckeltal att enbart följa, bland annat sjuktal och personalomsättning. Två nya styrtal kopplade till målet om förebyggande insatser har tillkommit.

Efter att nämnden har antagit budgethandlingen kan förvaltningen upprätta budget på detaljnivå.

Beslutsunderlag

Budget och verksamhetsplanering 2023, Plan 2024-2026

Ärendets behandling

Socialnämnden har tagit del av information i ärendet 2021-12-15 § 179 och 2022-03-09 § 36.

Socialnämndens arbetsutskott, 2022-08-24 § 172, fastställde plan för arbetet med budget och verksamhetsplanering 2023.

Socialnämnden har genomfört budget- och kvalitetsdagar 2022-03-30 och 2022-08-31.

Socialnämnden

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Controller Mohammad Gharagozlou och sektorchef Lina Edlund föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Sektor Omsorg: Lina Edlund, Ida Eklöf, Yvonne Wahlbeck, Cecilia Wadestig

Sektor Verksamhetsstöd: Mohammad Gharagozlou, Gunilla Jansson

Kommundirektör och tf. ekonomichef Peter Nyberg

Kommunstyrelsen

Socialnämnden

Dnr SN-2022-101

§ 135. Avtalsuppföljning av Aktivt Stöd, som på uppdrag av Socialnämnden bedriver hemtjänst, enligt Lag om valfrihet (LOV)

Beslut

Socialnämnden tar del av rapporten.

Socialnämnden ger sektor omsorg och Aktivt Stöd i uppdrag att vidta åtgärder enligt avtalsuppföljningen samt att sektor omsorg redovisar vidtagna åtgärder till socialnämndens andra sammanträde 2023.

Ärendebeskrivning

Sektor verksamhetsstöd har genomfört en avtalsuppföljning av företaget Aktivt stöd, som bedriver hemtjänstinsatser på Socialnämndens uppdrag.

Sammanfattning av resultat av avtalsuppföljningen

Aktivt stöd har en god struktur för schemaplanering och kontaktmannaskap vilket ökar möjlighet för brukaren att få en hög personalkontinuitet. Aktivt stöd planerar och ger fortbildning till personalen utifrån målgruppernas behov.

Vissa krav förfrågningsunderlagets följs inte. Dessa områden behöver förbättras och åtgärdas, vilket beskrivs under bedömda åtgärder

Bedömda åtgärder

- Sektor omsorg behöver säkra upp så att gemensamma möten med biståndshandläggare, hemsjukvård och nattpatrull schemaläggs. Därefter bör ledningssystemets rutiner där samarbetet beskrivs följas upp.
- Sektor omsorg ska säkerställa rutiner för hemsjukvårdens utbildning av Aktivt stöds personal inför delegering och uppföljning av avvikelser
- Myndighetens/biståndshandläggarnas hantering av LOV, d.v.s. brukarens möjlighet att välja hemtjänstföretag, måste säkras
- Samarbetet med biståndshandläggarna behöver utvecklas, så att Aktivt stöd får snabbare återkoppling och beslut när de framför brukarnas förändrade behov av insatser.
- Myndighetens biståndshandläggare måste följa förfrågningsunderlaget regler avseende utbetalning av ersättning. När utföraren inte inkommit med en genomförandeplan senast 14 dagar efter verkställigheten av beslutet så ska ersättningen hållas inne, tills genomförandeplan inkommit.
- Sektor omsorg ska säkerställa rutiner runt fakturering och kapacitetstak. Sektor omsorg och Aktivt stöd ska använda samma rapporter som underlag till fakturering och avstämning. Sektor verksamhetsstöd kan arbeta fram ett underlag för säker debitering och utbetalning av ersättning.

Socialnämnden

Beslutsunderlag

SKARP Avtalsuppföljning Aktivt stöd LOV hemtjänst

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kvalitetsutvecklare Johan Steinbrecher och konsult Carina Kumlin föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Aktivt Stöd verksamhetschef [REDACTED]

Sektor Omsorg: Lina Edlund

Sektor Verksamhetsstöd: Johan Steinbrecher, Carina Kumlin

Socialnämnden

Dnr SN-2022-5

§ 136. Information från förvaltningen

Beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från förvaltningen, främst sektor omsorg. På arbetsutskottet lämnades information om

- rekryteringen av chef verksamhetschef LSS/HSL är klar
- vaccination på särskilt boende
- vaccination av personal
- aktuell kötid till särskilt boende
- rekryteringen av ny chef till Olandsgården är klar
- rekrytering av chef till rehab och förebyggande enheten pågår

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Sektorchef Lina Edlund föredrar ärendet. Informerar om:

- chefsorganisationen inom produktion
- ny verksamhetschef för LSS och legitimerad personal börjar 9 november
- antal personer i kö till särskilt boende. Idag står 6 personer i kö till demensboende och 3 personer står i kö till omvårdnadsboende
- vaccination Covid-19

Socialnämnden

Dnr SN-2022-113

§ 137. Kurser och konferenser

Beslut

Socialnämnden beslutar att samtliga ledamöter och ersättare erbjuds att delta på Demensdagen den 22 november 2022 på Storbrunn.

Ärendebeskrivning

Anhörigföreningen i Östhammar arrangerar årets demensdag den 22 november kl.10.00-16.00 på Storbrunn i Östhammar. Dagens tema är ”Kunskap visar vägen- till bättre demensvård och äldreomsorg. Ledamöter och ersättare ansvarar själva för anmälan och vid deltagande ska tjänstgöringsrapport lämnas in.

Beslutsunderlag

Informationsblad demensdagen

Socialnämnden inbjudan till demensdagen

Beslutet inkl. tjänstgöringsrapport skickas till

Ledamöter och ersättare i Socialnämnden

Socialnämnden

Dnr SN-2022-17

§ 138. Rapporter

Beslut

Socialnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Rapporter och information från socialnämndens ledamöter.

Dagens sammanträde

Inga rapporter lämnades.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-16

§ 139. Redovisning av delegationsbeslut för september 2022

Beslut

Socialnämnden godkänner redovisning av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Föreligger delegationslistor:

- A. Arbetsutskottets protokoll 2022-09-07 och 2022-09-21. Beslut i personärenden framgår i lista C och D.
- B. Ordförandebeslut fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30. Inga beslut för perioden.
- C. Delegationsbeslut barn och unga samt vuxen inkl. beslut av förordnade ledamöter med kompletterande beslutanderätt fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30 samt reviderad lista för juni.
- D. Delegationsbeslut äldre och LSS fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30.
- E. Delegationsbeslut avgifter fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30.
- F. Delegationsbeslut färdtjänst och riksfärdtjänst fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30.
- G. Delegationsbeslut bostadsanpassning fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30.
- H. Delegationsbeslut parkeringstillstånd fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30.
- I. Övriga delegationsbeslut inom sektor omsorg fr.o.m. 2022-09-01 t.o.m. 2022-09-30. Inga beslut för perioden.

Beslutsunderlag

Delegationslistor i arbetsrummet under rubrik 4. Delegationsbeslut.

Socialnämnden

Dnr SN-2022-05

§ 140. Anmälningssärenden

Beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Anmälningssärenden i arbetsrummet:

1. Protokoll samverkan och skyddskommitté 2022-09-22
2. Granskning av kommunens förebyggande arbete mot korruption (REV-2022-3)
3. Kommunstyrelsens beslut om överenskommelser avseende Regionalt forum Uppsala län 2022-08-30 § 180 inkl. bilaga (KS-2022-521)
4. Kommunfullmäktiges beslut om valärende, val av ersättare i socialnämnden 2022-09-13 § 116 (KS-2022-376)
5. Skrivelse från vårdföretagarna om behov av höjda ersättningar inom omsorgen (SN-2022-5)

Anmälningssärenden som omfattas av sekretess och skickas på begäran:

1. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala 2022-09-14 gällande korttidsplats. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
2. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala 2022-09-19 gällande ekonomiskt bistånd. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
3. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala, 2022-09-20 gällande personlig assistans. Förvaltningsrätten upphäver Socialnämnden i Östhammars kommuns beslut och förklarar att enskild tillhör personkretsen. Målet visas åter till nämnden för prövning av om enskild uppfyller övriga förutsättningar för att beviljas personlig assistans.
4. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala 2022-09-20 gällande avlösarservice enligt SoL. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
5. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala 2022-09-20 gällande ekonomiskt bistånd. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.
6. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala, 2022-09-21 gällande nödpengar. Förvaltningsrätten upphäver Socialnämnden i Östhammars kommuns beslut i den del det avser nödpengar till mat och visar målet i denna del åter till socialnämnden för erforderliga åtgärder.
7. Dom från förvaltningsrätten i Uppsala, 2022-09-21 gällande ekonomiskt bistånd. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras i arbetsrummet under rubrik 3. Information, för dagens sammanträdesdatum. Anmälningssärenden som omfattas av sekretess publiceras inte utan skickas på begäran.

Socialnämnden

Närvarande

Ja **Nej** Tjänstgörande ersättare

Ärenden:

Ärenden:

Ja **Nej** **Avstår** **Ja** **Nej** **Avstår**

			Ja	Nej							
Norén, Lisa	ordf.	(S)	X								
Mattsson, Désirée	led.	(S)	X								
Sevastik, Ingeborg	led.	(V)	X								
Bernsten, Cecilia	v.ordf.	(C)	X								
Rehn, Olle	led.	(C)	X		Tjänstgör §§ 129-136						
Söderblom, Anna-Lena	2:e v.ordf.	(M)	X								
Lundin, Mona	led.	(M)	X								
Carlström, Julia	led.	(L)	X		Närvarar §§ 131-140, Tjänstgör §§ 132-140						
Pitkänen, Erkki	led.	(SD)	X								
Fagerlund, Angulo, Eva	ers.	(S)	X		Tjänstgör §§ 136-140						
Lundqvist, Mattias	ers.	(S)	X		Tjänstgör §§ 137-140						
Tekleab Mhesun	ers.	(S)		X							
Lamell, Roger	ers.	(S)	X								
Eriksson, Christina	ers.	(C)		X							
Pettersson, Sune	ers.	(M)	X								
Alpsjö, Madelene	ers.	(KD)	X								
Karl-Erikdotter, Kristina	ers.	(BOA)	X		Tjänstgör §§ 129-131						
Lindgren, Ywonne	ers.	(SD)		X							

Delårsrapport 2022 - Socialnämnden

2 (18)

Innehållsförteckning

1	Nämndens sammanfattning	3
2	Väsentliga personalförhållanden	3
3	Kvalitet	6
3.1	Sektor omsorg ska vara en effektiv verksamhet	6
3.2	Sektor omsorg ska vara en attraktiv arbetsgivare	10
4	Ekonomiskt utfall	12
5	Prognos helår	13
6	Investeringsprognos, helår	16
7	Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter	17

3 (18)

1 Nämndens sammanfattning

Socialnämnden har under andra tertialet fortsatt arbetet med att tillse en trygg och hållbar äldreomsorg i vår kommun. Omställningsarbetet initierades utifrån en politisk vilja att verksamheten ska kunna utvecklas hållbart, med fokus på kvalitet för den äldre samtidigt som vi använder resurserna rätt och har en ekonomi i balans.

Socialnämnden ser med tillförsikt på utvecklingen av öppenvården inom individ och familjeomsorgens område. En ny, gemensam organisation med mer individanpassade insatser på hemmaplan och utökad samverkan förväntas ge goda effekter över tid, avseende både kvalitet och ekonomi.

Inom funktionshinderområdet är servicebostäderna på Albrektsgatan i gång. Tillsammans med bostäderna på Repslagargatan utgör de ett bra boendialternativ som är mer individuellt anpassat och som erbjuder både stöd och möjlighet till utvecklad självständighet.

Arbetet med att revidera Äldreplanen ”Det goda livet som äldre i Östhammars kommun” pågår och ska ut på remiss under hösten. Den nya planen ska gälla från 2023.

Det prognostiserade underskottet vid tertial två är lägre än vid tertial 1, trots stora kostnader för att upprätthålla bemanning under sommarperioden. Det minskade underskottet beror till stora delar på intäkter via statsbidrag varför arbetet utifrån den åtgärdsplan för budget i balans, som antogs efter tertial 1-prognosen, fortsätter oförändrat.

2 Väsentliga personalförhållanden

Kommunfullmäktige har gett nämnder och förvaltningen i uppdrag att arbeta aktivt för att sänka medarbetarnas sjuktal.

Sjukfrånvaron inom sektor Omsorg Q2 2021 (8,2) jämfört med Q2 2022 (8,0) visar att den ligger i samma nivå som den gjorde samma period föregående år.

Inom verksamhetsområde Myndighet så består nästan hälften av sjukfrånvaron av långtidsjukfrånvaro (över 59 dagar) och är till största del inte av arbetsrelaterad karaktär. Biståndsenheten drabbades under denna period av att många medarbetare fick Covid-19 och därmed är deras sjukfrånvaro för denna period hög. Trots utbrott av Covid-19 på en enhet så sänkte Myndighet sin sjukfrånvaro från 9,4 % till 7,7 % jämfört med samma period 2021.

Inom verksamhetsområde Produktion består en tredjedel av den totala sjukfrånvaron av långtidsjukfrånvaro (över 59 dagar). Korttidssjukfrånvaron för Produktion består under denna period till största del av samma orsaker som Q1 2022. Många personer har varit förkylda och därmed stannat hemma i väntan på provsvar, även konstaterad Covid-19 samt fortsatta utbrott av campylobacter är de främsta orsakerna till frånvaron. Jämfört med samma period föregående år är det en mindre ökning av sjukfrånvaron från 8,5 % till 8,8 %.

Sektorn står likt det flaggades för i Q1 2022 för fortsatta kompetensförsörjningsutmaningar. Det har under sommaren varit stora utmaningar i att få ihop sommarbemanningen inom verksamhetsområde Produktion. Det har resulterat i

4 (18)

att vi behövt använda våra ordinarie medarbetare i bemanning i högre utsträckning än vi önskat. Det har även resulterat i förflyttningar av semestrar på några enheter.

Sjuktal

Nämnd	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022
Kommunstyrelsen	5,0	5,2	4,4	7,4	8,1	6,3
- kvinna	6,3	6,4	5,5	8,8	9,5	7,7
- man	1,6	2,1	1,9	4,1	4,9	3,2
Bygg och miljö	1,0	2,6	2,0	2,6	1,3	2,6
- kvinna	1,4	6,0	3,8	3,6	1,7	4,5
- man	0,8	0,2	0,7	1,9	1,0	1,4
Socialnämnden	9,6	8,2	6,8	8,6	10,1	8,0
- kvinna	10,2	9,2	7,5	9,1	10,8	8,4
- man	5,3	2,2	3,3	5,8	6,7	5,8
Kultur- och fritid	6,8	4,8	4,1	4,8	8,2	8,4
- kvinna	10,4	7,1	3,6	4,2	5,9	7,5
- man	1,1	0,8	4,9	6,0	12,2	9,8
Barn- och utbildning	6,3	7,4	5,3	8,2	9,8	5,9
- kvinna	6,3	7,8	5,7	8,8	10,3	6,4
- man	6,1	5,2	3,2	5,2	7,3	3,7
Östhammars kommun	7,6	7,5	6,2	8,4	9,9	7,1
- kvinna	8,2	8,4	6,8	9,1	10,6	7,7
- man	4,6	3,4	3,5	5,5	6,9	4,8

6 (18)

3 Kvalitet

3.1 Sektor omsorg ska vara en effektiv verksamhet

Den samlade bedömningen, utifrån utfall eller prognos för respektive styrtal, är att nämndmålet inte nås för helåret.

Socialnämndens stöd och omsorgsverksamhet är en stor, viktig och resursberoende/krävande del av kommunens samlade verksamhet. Att Socialnämndens verksamhet bedrivs resurseffektivt är av stor vikt för att klara av nuvarande och framtida utmaningar. Genom att följa och analysera verksamhetens nettokostnadsavvikelse och brukarnas upplevelse av kvalitet i levererade tjänster ges en bild av nämndens effektivitet.

Arbetet inom ramen för Trygg och hållbar äldreomsorg, omorganiseringen av öppenvården inom Myndighets verksamhetsområde och genomförda insatser inom LSS-området bedöms ha goda effekter inom målområdet. Resultatet av förändringarna förväntas dock få genomslag först på lång sikt, vilket visar sig i ett antal prognostiserat ouppnådda styrtal för helåret eller redan rapporterat ouppnådda utfall. Även pandemin ger vissa "skuldeffekter" som påverkar årsprognosen negativt vid tiden för tertial 2-redovisningen. Glädjande är ett gott utfall i brukarundersökning för särskilt boende, trots att undersökningen genomfördes under pågående pandemi och Nettokostnadsavvikelse LSS. Resultatet för brukarundersökning hemtjänst föll också väl ut även om utfallet om 85 % nöjdhet (helhet) inte riktigt nådde det uppsatta målet om 86 %.

För att ett nämndmål ska anses uppnått skall samtliga styrtals måttal vara uppnådda. För tertial 2 finns bara delvis rapporterade utfall, varför målprognosen baseras på både faktiska utfall och kvalitativa bedömningar utifrån planerat och/eller genomfört arbete.

Kommentarer till utfall eller prognos per styrtal nedan.

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) ska minska

Måtalet uppnås inte för året.

Trots ett förhållandevis gott resultat så når vi inte måtalet.

Styrtalet avser avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för individ- och familjeomsorg, kr/inv. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med hemmaplanslösningar men då det rapporterade värdet 2022 baseras på 2021 års siffror, så kan effekter av arbetet med omorganisering av öppenvården ge utslag för styrtalet först 2023.

Köp av individ och familjeomsorg totalt, andel (%) ska minska

Måtalet uppnås inte för året

Styrtalet avser kommunens köp av individ- och familjeomsorg som andel av den totala

7 (18)

kostnaden för individ- och familjeomsorg (%). Köp av verksamhet avser här betalning för ett offentligt uppdrag (kärnverksamhet) som överlämnats till någon annan att utföra.

Målet om att endast 18 % av den totala kostnaden för individ- och familjeomsorg ska betalas till annan utförare nås inte. Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med hemmaplanslösningar. Det rapporterade värdet 2022 baseras på 2021 års siffror, så effekter av arbetet med omorganisering av öppenvården kan ge utslag för styrtalet först 2023.

Brukarbedömning IFO totalt - helhetssyn, andel (%) ska öka

Prognosen är att måtalet nås för året.

Detta trots en liten nedgång 2021 från ett mycket högt utfall 2020. Arbetet med omorganisering av öppenvården pågår under året och beräknas få positiva effekter. Men både utfall och antal respondenter i brukarundersökningen varierar mycket mellan åren, varför prognosen kan vara osäker. Resultat av undersökningen kommer vecka 49.

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas

Måtalet är inte uppnått för året.

Måtalet för innevarande år är 86 % och utfallet blev 85 %.

De områden där vi sticker ut mest i negativ bemärkelse, i förhållande till övriga kommuner, är för frågorna som berör upplevda besvär med svår ångslan, oro och ångest samt om man besväras av ensamhet. Här ser vi inte bara att resultatet är svagt i förhållande till andra, utan också att resultatet försämrats över tid.

Ingen könsuppdelad statistik finns tillgänglig ännu, varför eventuella skillnader mellan män och kvinnors bedömningar inte kan kommenteras. Finns könsuppdelat resultat tillgängligt vid årsredovisning så kommenteras det då.

Vi jobbar med att se till att brukarna får sina beviljade insatser i större utsträckning än tidigare. Det följs bland annat upp via styrtalet leveranssäkerhet, som har förbättrats över tid. I arbetet med Trygg och hållbar äldreomsorg lyfts kontaktmannaskapets betydelse fram. Arbetet med att förbättra kontinuitet sker utifrån tre perspektiv,

- Vårdkontinuitet (alla insatser tillhålls på samma sätt oavsett vilken medarbetare som utför insatsen, arbetsbeskrivningarna som finns i genomförandeplanen)
- Tidskontinuitet (vi håller de tider vi planerat i våra genomförandeplaner)
- Personalkontinuitet (sker b.la. via att kontaktpersonen träffar sin brukare varje vecka)

Trots att mycket arbete pågår i styrtalets riktning så förväntas det ta tid innan förbättringsarbetet får tydligt genomslag i brukarundersökningen. Dessutom genomfördes undersökningen under en aktiv fas av pandemin med omfattande restriktioner, vilket också kan ha påverkat utfallet.

8 (18)

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska öka

Måtalet nås för året.

Utfallet 80 % i relation till målsatta 74 % ger att vi uppfyller måtalet. Utfallet har fluktuerat över tid (2017: 89 %, 2018: 76 %, 2019: 83 %, 2020: 74 %) varför det är svårt att sia om resultatet beror på återställningseffekter efter pandemin eller har andra orsaker.

Det område där vi sticker ut mest i negativ bemärkelse, i förhållande till övriga kommuner, är frågan som berör möjligheten att komma utomhus. Där vi sticker ut positivt handlar det om personalens bemötande och vilken hänsyn de tar till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras.

Ingen könsuppdelad statistik finns tillgänglig ännu, varför eventuella skillnader mellan män och kvinnors bedömningar inte kan kommenteras. Finns könsuppdelat resultat tillgängligt vid årsredovisning så kommenteras det då.

Undersökningen genomfördes under en aktiv fas av pandemin med stor samhällspridning och omfattande restriktioner, vilket kan ha påverkat utfallet. Dessutom genomfördes en rad förändringar av organisationen under 2021, vilket möjligen kan ha påverkat brukarnas nöjdhet i någon mån. Resultatet är således inte alldeles lättolkat.

Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+ ska minska

Prognosen är att vi inte når måtalet för året.

Troligt är att post-pandemieffekten håller i sig. Detta innebär att det ackumulerade behovet av vård- och stödinsatser som uppkom under pandemin håller i sig även under året.

Med Trygg och hållbar äldreomsorg så jobbar vi för att nå måtalet på sikt. Aktiviteter för detta är bland annat att vi har minskat antalet korttidsplatser, ställt om tre boenden till individbeslut, upprättat en ny nattorganisation och dessutom skapat en samordnad sjuksköterske-organisation som förväntas leda till en bättre kostnadsutveckling på sikt. Syftet med trygg och hållbar äldreomsorg är, förutom lägre kostnader, bättre kvalitet genom flexiblare arbetssätt och brukaren i centrum. Målet är en effektiv äldreomsorg med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning.

Andel invånare 80+ som inte har någon biståndsbedömd insats ska öka

Prognosen är att måtalet inte nås för året.

Vård- och stödskuld till följd av pandemin ger fortfarande effekter. Många anhöriga har valt att vårda sin anhöriga själva då man inte velat använda hemtjänst eller ansöka om särskilt boende, vilket har lett till ett ackumulerat behov som förväntas kunna påverka styrtalets utfall för helåret.

Med Trygg och hållbar äldreomsorg så jobbar vi för att nå måtalet på sikt, där målet är en effektiv äldreomsorg med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning.

9 (18)

Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) ska minska**Måtalet nås för året.**

Ett positivt värde indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och ett negativt värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Styrtalet avser avvikelse i procent mellan kommunens nettokostnad för LSS och en beräknad referenskostnad för LSS, kr/inv. Referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Referenskostnaden för LSS beräknas med hjälp av antalet verkställda beslut 1/10 *föregående* år och personalkostnadsindex.

Utfallet för nettokostnadsavvikelse LSS har förbättrats markant de senaste åren.

Förbättringen kommer främst ifrån en breddning av boendeinsatserna inom LSS och att Socialnämnden byggt nya servicebostäder, där dygnskostnaden är klart lägre jämfört med gruppboendestäder LSS.

En annan genomförd förändring är de nya villkoren för LOV-ersättning där nämnden sätter nya krav på utförarna att jobba med närvaro. Vid långvarig brukarfrånvaro sänks ersättningen, för att markera vikten av en meningsfull och motiverande sysselsättning.

Styrtal	Senaste utfall	Måttal 2022
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) ska minska	-8,1% 	-10%
Köp av individ och familjeomsorg totalt, andel (%) ska minska	25% 	18%
Brukarbedömning IFO totalt - helhetssyn, andel (%) ska öka	—	>92%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas	85% 	86%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska öka	80 	>74%
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+ ska minska	—	
Andel invånare 80+ som inte har någon biståndsbedömd insats ska öka	—	72%
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) ska minska	-2,2% 	0%

10 (18)

3.2 Sektor omsorg ska vara en attraktiv arbetsgivare

Den samlade bedömningen, utifrån årsprognos för respektive styrtal, är att nämndmålet inte nås för året.

Nära hälften av kommunens medarbetare arbetar med vård och omsorg av kommunens invånare. Att kommunen inom dessa områden, av dessa medarbetare, uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är mycket viktigt. Skillnaden för kommunen och dess invånare mellan friska medarbetare som trivs och utvecklar sina arbetsplatser och motsatsen kan inte överskattas.

Ett omfattande arbete pågår i målets riktning och har resulterat i positiva förflyttningar för både sjuktal och personalomsättning. Trots det är prognosen att vi inte når måltalen för året. Delvis beror det på höga ambitioner inom trögrörliga områden men resultaten har även påverkats av pandemin och omfattande förändringar av såväl organisation som arbetssätt.

Mer om sjuktal och kompetensförsörjning under rubrik **Väsentliga personalförhållanden** i rapporten.

För att ett mål ska anses uppnått skall samtliga styrtals måltal vara uppnådda. För tertial 2 finns inga rapporterade helårsutfall, varför prognoserna baseras på tertialutfall och kvalitativa bedömningar utifrån planerat och/eller genomfört arbete.

Kommentarer till prognos per styrtal nedan.

Sjuktalet ska minska

Prognosen är att måltalet nås för året.

Utfallet för kvartal 1 låg 2,1 procentenheter över måltalet för 2022. Enligt säsongskurvan för sjukstatistik så är frånvaron vanligtvis högst i början på året och förväntas sedan sjunka under kvartal 3 och 4.

Utfallet för kvartal 2 följer den prognosen och utfallet landar på måltalet 8, med en fortsatt differens mellan utfall för kvinnor respektive män, om cirka 3 %, där män har lägre sjuktal.

Mer detaljerat om sjuktal under rubrik **Väsentliga personalförhållanden** i rapporten.

Personalomsättningen ska minska

Prognosen är att måltalet inte nås för året.

Styrtalet avser avgångar då personer lämnar vår organisation, både i pension och av andra anledningar. Vi räknar inte med de som flyttat på sig inom organisationen, eller de som blivit övertaliga eller dött.

Utfall för personalomsättning rapporteras endast på helårsbasis.

Personalomsättningen blev lägre mellan 2020 och 2021. Prognosen är en fortsatt sänkning för 2022, tack vare chefssatsningar och aktivt arbete med arbetsmiljöfrågor. Dock kan vi inte förvänta oss en så pass stor sänkning under 2022 att vi hamnar under måltalet 10 %, redan under innevarande år.

11 (18)

Antalet pensionsavgångar är inte fler i år än 2021 om vi utgår från ålder (födda 1957 eller tidigare 22 personer och födda 1956 eller tidigare 25 personer).

Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska förbättras

Prognosen är att måltalet inte nås för året.

OSA-mätningar genomförs under oktober månad varför utfall saknas per tertial 2.

Prognosen baserar sig på att utfallet varit lägre än 2022 års måltal under flera år och inte verkar snabbriktigt.

Under hösten 2021 påbörjades ett omfattande arbete som fokuserar på friskfaktorer. Detta förändringsarbete fortsätter under 2022. Sektorns enheter förväntas upprätta en plan och genomföra aktiviteter utifrån senaste OSA-enkätens resultat.

Sektorn tränar med chefer och medarbetare på att fokusera på det positiva och förstärka positiva beteenden. Detta erfordrar ett arbete med att skapa struktur och dialog och att arbeta aktivt med medarbetarskapet.

Styrtal	Senaste utfall	Måltal 2022
Sjuktalet ska minska	8% ●	8%
Personalomsättningen ska minska	—	10%
Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska förbättras	—	82

4 Ekonomiskt utfall

Nämnd	Sektor	BUDGET år	Budget ack	UTFALL ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
7 Socialnämnd	SEKTOR OMSORG	-532 582	-354 452	-344 912	9 540	97%	-537 482	-4 900
SEKT	FUNKT							
SEKTOR OMSORG	700 OMSORG, STAB	-33 594	-22 391	-9 187	13 204	41%	-20 094	13 500
SEKTOR OMSORG	711 MYNDIGHET OMSORG	-404 062	-269 341	-261 687	7 654	97%	-401 362	2 700
SEKTOR OMSORG	721 PRODUKTION OMSORG	-94 926	-62 719	-74 038	-11 319	118%	-116 026	-21 100

13 (18)

Socialnämnden har för år 2022 en nettobudget på 532,6 mnkr.

För perioden januari till augusti (delår) har Socialnämnden en budget på 354,5 mnkr med ett utfall på 344,9 mnkr. Detta medför ett överskott för perioden som uppgår till 9,5 mnkr. Helårsprognosen är -4,9 mnkr och den positiva avvikelserna för delåret förklaras till stor del av intäkter som är av engångskaraktär, exempelvis statsbidrag som ännu ej har förbrukats samt eftersökta pengar från Migrationsverket som ej har budgeterats för.

5 Prognos helår

Prognos

Helårsprognosen 2022 för Socialnämnden vid delåret är -4,9 mnkr.

Detta är fördelat enligt följande på nämndens tre stora block:

- **Omsorg, Stab: +13 500 tkr**
 - Detta överskott beror på inkomna statsbidrag.
- **Myndighet, Omsorg: +2 700 tkr**
 - Gemensamma verksamhetskostnader inom Myndighet, Omsorg, uppvisar fortsatt lägre förväntade kostnader samtidigt som inkomna intäkter från Migrationsverket har fortsatt överskrida budget vilket ger denna positiva prognos på +1 000 tkr.
 - Öppenvården för Barn & Ungdom uppvisar ett mindre prognostiserat underskott på -100 tkr till följd av två nyanställningar (ny ungdomspedagog samt inom familjerätten) som har varit planerade sedan tidigare.
 - Vad gäller vuxensektionen ser vi fortsatt lägre förväntade kostnader för såväl ekonomiskt bistånd som för externa placeringar inom socialpsykiatri vilket förväntas generera ett överskott på +1 000 tkr.
 - För Självständigt Boende Och Liv, som under verksamhetsåret 2022 ska slås ihop med Öppenvården inom Barn & Ungdom ser vi idag ett prognostiserat överskott på +400 tkr. I detta överskott är hänsyn taget till kommande planeringsdagar vid sammanslagningen med Öppenvården inom Barn & Ungdom samt även tillsättning av en sjunde tjänst som behövs och som nu har tillsatts.
 - Inom Äldre & LSS, Myndighet där det förväntade utfallet är ett överskott på +400 tkr ingår många olika delar.
 - De största negativa avvikelserna förklaras av väldigt höga kostnader jämfört med budget för daglig verksamhet inom egen regi, högre kostnader för externa placeringar inom SoL och kontaktverksamheterna samt att det under hösten behövs en inhyrd socionom. Sedan tidigare har det också inkommit viten som avser överkända beslut från år 2017-2018.
 - Delar som å andra sidan genererar överskott är lägre kostnader än budgeterat för utförda hemtjänstinsatser, både i egen regi och inom LOV, men också högre intäkter av omsorgsavgifter än budgeterat. Det har dessutom inkommit en intäkt av engångskaraktär från Migrationsverket som uppgår till 2 mnkr.

14 (18)

- **Produktion, Omsorg: -21 100 tkr**
 - Gemensamma verksamhetskostnader för Produktion, Omsorg uppvisar ett överskott på +4 700 tkr. Under pandemin har det varit stora kostnader för skyddsutrustning som har gått här som inte längre finns för år 2022 och inga sådana inköp har gjorts sedan maj och förväntas inte heller att göras.
 - Inom särskilt boende där den totala prognosen visar på ett underskott som uppgår till -3 800 tkr har det fortsatt varit höga personalkostnader på demensboendena. Det är på just demensboendena som underskotten återfinns medan omvårdnadsboendena visar budget i balans eller överskott
 - Inom ordinärt boende (hemtjänstorganisationen, korttidsvård, rehab samt nattorganisationen) förväntas ett underskott på -14 900 tkr.
 - Till stor del förklaras underskottet inom ordinärt boende av hemtjänstorganisationen där det görs cirka 2 % fler timmar under delåret 2022 än delåret 2021 (123 130 timmar jämfört med 120 930 timmar) men med en debiteringsgrad som är 1,6 procentenheter lägre (61,3% jämfört med 62,9%).
 - *Notera att debiteringsgraderna avser jan-jul 2022 respektive jan-jul 2021 då debiteringsgraden per augusti ännu ej är tillgänglig.*
 - Effekten av detta är att hemtjänstorganisationen fortsatt gör fler timmar jämfört med samma period föregående år men med en lägre effektivitet och högre kostnad. Detta tydliggörs framförallt i att lönekostnaderna överskred intäkterna för utförd tid under delåret 2021 med 500 tkr jämfört med för delåret 2022 där lönekostnaderna överskrider intäkterna med 4 800 tkr.
 - Nattorganisationen uppvisar stora underskott jämfört med budget. Uppfattningen är att den bemanningsnivå som finns och som genererar underskottet är det behov som finns för att ha en fungerande arbetsmiljö utan att det ska leda till sjukfrånvaro och ännu högre kostnader.
 - HSL-verksamheten (sjuksköterskor på dag- och nattetid) sargas fortsatt av brist på sjuksköterskor i egen regi och behovet av inhyrd personal har varit stort under sommaren. Även om det är i mindre omfattning så kvarstår visst behov även resten av året och prognosen är ett underskott på -6 300 tkr.
 - Trots det stora arbetet med att rekrytera sjuksköterskor så saknas det fortfarande ett antal för att vara fulltaligt i egen regi.
 - Gällande sjuksköterskor på nattetid ser vi ett behov av minst en inhyrd sjuksköterska på heltid, året ut.
 - Den nya upphandlingen, ett så kallat DIS (Dynamiskt InköpsSystem) skapar även osäkerheter kring vilka priser vi får betala för de inhyrda sjuksköterskorna då utbud och efterfrågan styr priset.
 - Verksamheten för hjälpmedel och förebyggande visar likt 2021 ett överskott och förväntas till utgången av 2022 uppvisa ett överskott på

15 (18)

+1 000 tkr.

- Viktigt att poängtera är att kostnaderna för hjälpmedel plötsligt kan komma att öka. Vi vet fortfarande inte huruvida det finns en eftersläpning i behovet av hjälpmedel till följd av Coronapandemin och att individer i samhället har avvaktat.
- Gällande bostadsanpassningar ser vi historiskt (över en flerårsperiod) en genomsnittlig månatlig kostnad som har uppgått till 130-150 tkr men efter att en bostadsanpassning är beviljad är det upp till den enskilde att slutföra anpassningen vilket ibland kan dröja till nästkommande kalenderår.
- Funktionshinder visar som helhet ett mindre underskott på -1 000 tkr.
 - Gruppboendena visar på vissa håll höga personalkostnader jämfört med budget, främst gällande rörliga lönekostnader.
 - Personlig assistans har drabbats av bortfall av totalt tre brukare under delåret samtidigt som det har inkommit en ny brukare. Här förklaras det förväntade underskottet av lägre förväntade intäkter från Försäkringskassan (FK) jämfört med budget i kombination med kostnader som fortsatt är höga jämfört med de intäkter som kommer från FK.
 - Här har vi även verksamheten Bojen som uppvisar överskott på grund av avsaknad av barn som är i behov av insatsen och därmed lägre personalkostnader än budgeterat.
 - Även ledsagningen inom LSS visar överskott.

Åtgärder

Med anledning av det för Socialnämndens prognostiserade underskott i tertiäl 1 om -13,6 mnkr fick förvaltningen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att minska underskottet. Åtgärdsplanen redogör för genomförda, pågående och planerade åtgärder för budget i balans.

Det bör observeras att avvikelserna i prognosen härstammar från första tertiälerna och att förutsättningarna sedan dess har förändrats och prognosen har förbättrats. Alla föreslagna åtgärder kvarstår dock.

Enbart åtgärder där en given summa kan anges redovisas i tabellen nedan, övriga beskrivs i fritext.

Åtgärder som påbörjas omgående

- Genomgång av tillsynsärenden för att överväga digitala alternativ.

Detta skulle kunna utmynna till färre besök främst nattetid men även dagtid vilket ger minskade kostnader. Det frigör även personal samt minskar på restid och reskostnad.

- En översyn av lokalkostnader.

En översyn av lokaler kan utmynna i en effektivisering gällande hur lokalerna används, samt vilka lokaler som sektorn kan frigöra.

- En generell genomlysning av avtal genomförs.

16 (18)

En genomlysning av befintliga avtal ger oss möjlighet att se vilka avtal som är fördelaktiga, bör omförhandlas, sägas upp eller förlängas

Åtgärder som sträcker sig över 2022-2023

- Ekonomisk genomlysning av extern konsult.

Att anlita en extern konsult som gör en total genomlysning av vår ekonomi assisterar oss i vårt kontinuerliga förbättringsarbete och våra möjligheter till effektivisering.

- Riktade utbildningsinsatser till enhetschefer.

Detta skulle stärka våra chefer i det ekonomiska arbetet samt försäkra att vi arbetar likvärdigt på alla enheter

- Studiebesök i kommuner för lärande av goda exempel.
- Två nya verksamhetschefer med uppdrag att granska ekonomi med bibehållen kvalitet.
- En översyn över hemtjänstområdet genomförs för att se om upptagningsområden bör ändras för att öka effektiviteten.
- Översyn av organisation och tjänster

Flera förändringar har gjorts inom sektorn under året men med en översyn över pensionsavgångar, projektanställningar och eventuella enhetssammanslagningar finns eventuellt effektiviseringar att göra

- Arbetet med medarbetarskap och friskfaktorer (lägre sjuktal och personalomsättning)

Åtgärd	Tkr
Neddragning av en enhetschefstjänst	888
Administrativa lokaler på brygghuset sägs upp	400

6 Investeringsprognos, helår

Investeringsprognos, helår

För delåret visar Socialnämnden ett underskott på investeringsbudgeten vilket kommer till följd av en större demensboendeanpassning. Trots detta samt att investeringarna som avser hjälpmedel överskrider budget beräknas utfallet för 2022 att ligga inom ramen för budget.

7 Fördjupad information från enheter och/eller verksamheter

Sektor	Funktion	BUDGET år	Budget ack	UTFALL ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
700 OMSORG, STAB		-33 594	-22 391	-9 187	13 204	41%	-20 094	13 500
711 MYNDIGHET OMSORG	7110 MYNDIGHET, STAB	-4 169	-2 775	-676	2 099	24%	-3 169	1 000
	7112 BARN- OCH UNGDOM, ÖPPENVÅRD	-9 056	-5 968	-5 654	315	95%	-9 156	-100
	7113 BARN- OCH UNGDOM, MYNDIGHET	-29 455	-19 643	-20 134	-491	102%	-29 455	0
	7114 VUXEN, MYNDIGHET	-23 601	-15 786	-14 056	1 730	89%	-22 601	1 000
	7115 SJÄLVSTÄNDIGT BOENDE OCH LIV	-5 855	-3 898	-3 265	633	84%	-5 455	400
	7116 ÄLDRE OCH LSS, MYNDIGHET	-331 926	-221 271	-217 903	3 368	98%	-331 526	400
		-404 062	-269 341	-261 687	7 654	97%	-401 362	2 700
721 PRODUKTION OMSORG	7210 PRODUKTION, STAB	-16 018	-10 674	-7 405	3 269	69%	-12 118	3 900
	7212 SÄRSKILT BOENDE, ÄLDRE	-727	-356	-2 564	-2 208	720%	-4 527	-3 800

	7213 ORDINÄRT BOENDE	-33 491	-21 950	-31 403	-9 452	143%	-48 391	-14 900
	7214 HSL	-25 329	-16 863	-20 503	-3 640	122%	-31 629	-6 300
	7215 ENH FÖR HJÄLPM O FÖREBY.INS	-11 648	-7 762	-6 520	1 241	84%	-10 648	1 000
	7216 FUNKTIONSVARIATIO N	-7 713	-5 114	-5 643	-529	110%	-8 713	-1 000
		-94 926	-62 720	-74 039	-11 319	118%	-116 026	-21 100
TOTALT		-532 582	-354 452	-344 912	9 540	97%	-537 482	-4 900

Budget och verksamhetsplanering 2023, Plan 2024-2026 Socialnämnden

2 (12)

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsområde	3
2	Planeringsförutsättningar.....	3
2.1	Verksamhetsförändringar 2023-2026	5
2.2	Volymer	7
3	Nämndens mål och styrtal	7
3.1	God välfärdsleverans	7
3.2	God samhällsutveckling	8
3.3	Nyckeltal.....	9
4	Ekonomisk planering.....	11
4.1	Resultaträkning.....	11
4.2	Driftbudget.....	11
4.3	Investeringsbudget.....	12

3 (12)

1 Verksamhetsområde

Socialnämnden ska utifrån behov, lagstiftning och ekonomiska förutsättningar erbjuda insatser till Östhammars kommuns invånare. Insatserna ska stimulera individen till ett självständigt, värdigt och tryggt liv i gemenskap med andra. Därutöver ska individen känna sig trygg i hur service och omvårdnad tillgodoses. Socialnämndens huvuduppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring, tillhandahålla en god vård och omsorg för äldre och personer med funktionsvariationer. Enligt gällande lagstiftning ska den enskildes rätt till stöd och bistånd prövas. Socialnämndens beslut ska vara rättssäkra och tydliga. Socialnämndens verksamhet omfattar:

- individ- och familjeomsorg
- äldreomsorg
- hälso- och sjukvård
- stöd till personer med funktionsnedsättning
- uppsökande, förebyggande och öppna insatser
- färdtjänst
- hjälpmedel
- bostadsanpassning

2 Planeringsförutsättningar

Ökat tryck på kommunala välfärdstjänster

Enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) framtidsprognos förväntas Sverige 2024 ha en befolkning på 10.7 miljoner invånare. De två största anledningarna är en äldre befolkning och större invandring. Den snabba befolkningsökningen kommer sätta en stark press på kommunsektorn och resultera i nya utmaningar. Ökningen är extra påfrestande så till vida att den främst sker i de åldersgrupper där behovet av välfärdstjänster är som störst och bidraget till dess finansiering minst. Detta innebär att socialnämndens välfärdstjänster behöver utökas och förändras.

Den demografiska utvecklingen ger också ett ökat tryck på Region Uppsalas specialiserade vård, som anpassas till nya förutsättningar. Det spiller över på kommunens verksamheter i form av ökade volymer och förändrade/högre kompetenskrav.

Förväntningarna på välfärdstjänsterna ökar när människors ekonomi förbättras och när informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar. Med ökad utbildning och ökad jämlikhet har auktoritetstron minskat. Allt fler törs uttrycka sina synpunkter och sina förväntningar. Ny teknik har skapat nya arenor, vilket ytterligare skruvar upp förväntningarna på tillgänglighet och snabbhet. Digitaliseringen med ständig uppkoppling till internet och sociala medier erbjuder nya möjligheter för människor att bygga relationer, få insyn i och påverka händelser. Detta kräver en mer effektiv verksamhet, för att möta upp medborgarnas förväntningar. Större medvetenhet om rättigheter till stöd och högre kravställning från brukare och anhöriga påverkar också efterfrågan på tjänsterna inom Socialnämndens verksamhetsområde.

4 (12)

Behovet inom LSS-området har ökat under en period och förväntas fortsätta öka. Personer med funktionsnedsättning eller multisjukdom har tillgång till god vård och lever längre än tidigare. Den största orsaken är dock att framförallt personkrets 1 ökar p.g.a. Autismspektrum och fler får diagnoser som gör att man får en tillhörighet. De vill kunna leva självständigt (utanför familjen) och söker eget boende samt sysselsättning, exempelvis inom daglig verksamhet. I dagsläget belastas nämnden med flera ej verkställda beslut som gäller behov av kontaktperson, eget boende (med stöd) och boende i gruppboende. Här har ett arbete med att systematiskt gå igenom beslut fattade med stöd av socialtjänstlagen (SOL) där de egentligen skall fattas med stöd av Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) pågått och är i nuläget slutfört. Nästa steg i översynen handlar om att skapa tydligare mål inom LSS för att möjliggöra en utveckling från t.ex gruppboende till serviceboende med delvis omsorg- för att slutligen hamna på eget boende med stödinsatser.

Samverkan

Välfärdsuppdraget har vidgats och förändrats, vilket ställer andra krav på kommunen att kunna ta emot patienter utifrån patientens olika, ibland mer komplexa, behov. Att arbeta med samma individer, men i olika faser av vårdkedjan, ställer nya krav på samverkan mellan kommunen och Region Uppsala. En viktig förutsättning för samverkan är att det finns ett tydligt gemensamt mål och tillitsfullt samarbete på samtliga organisatoriska nivåer.

Region Uppsala och kommunerna har en avtalad samverkan inom ramen för "Effektiv och nära vård", ENV 2030. Denna samverkan påverkar nämndens verksamhetsområden på genom förändring och utveckling av organisering och arbetssätt. Satsningen innebär att flytta resurser och ansvar från slutenvård till primärvård, vilket ställer nya krav på arbetet med stöd i hemmet. Verksamheter som påverkas är bland annat hemtjänst, hjälpmedel, korttidsplatser och hemsjukvård i ordinärt boende.

Östhammars kommun, Sektor omsorg, har också fastställt projektdirektiv för Vårdcentrum Östhammar i samverkan med regionen. Vårdcentrum planeras att successivt införas i Östhammars kommun. Vårdcentrum är ett delmoment under "Effektiv och nära vård 2030" och syftar till att medborgarna skall få en individanpassad samlad vård i den egna kommunen. Specialistvård kommer fortsatt bedrivas av Region Uppsala.

Digitalisering

Vårt samhälle genomgår ett snabbt tekniskifte och det finns många möjligheter inom socialnämndens verksamhetsområden att följa med på resan. Det är av stor vikt att känna av hur efterfrågan och acceptansen för nya tjänster ser ut hos brukarna och att tjänster utvecklas med brukarens behov och upplevelse i centrum. Nya system, tjänster och arbetssätt kräver ofta nya kompetenser. Dels för att utveckla tjänster med brukarens behov i fokus, dels för att hantera system när de är igång.

Under pandemin har sektorn utvecklat möjligheterna till digitala möten. När det gäller möten med medborgare i mer utsatta situationer, utredningar och ansökningar är dock personliga möten att föredra.

5 (12)

Kompetensförsörjning

Socialnämnden lider redan idag brist inom vissa kompetenser och situationen kommer kontinuerligt att försvåras i takt med att andelen äldre ökar i kommunen och med det efterfrågan på kommunens välfärdstjänster. Socialnämnden kommer att behöva arbeta intensivt för att behålla och nyrekrytera socionomer, sjuksköterskor, kvalificerade beteendevetare och arbetsterapeuter. De resurser som finns tillgängliga måste användas mer effektivt samtidigt som arbetet med att skapa en god arbetsmiljö på sikt kan sänka såväl personalomsättning som sjuktal.

Nationell styrning

Den statliga styrningen av kommuner och regioner har ökat i omfång, komplexitet och detaljeringsgrad under de senaste decennierna. Detta medför att socialnämndens verksamhetsområden måste förhålla sig till förändringar i lagstiftning, handlingsplaner eller andra prioriterade överenskommelser inom exempelvis psykisk hälsa och god och nära vård. Den nationella styrningen är vägledande för vilka områden som måste prioriteras.

Även riktade och generella statsbidrag är ett medel för den nationella styrningen. Medlen kan vara ett bra stöd för kommunen i arbetet med att utveckla nya arbetssätt och stärka kvaliteten. Men bristen på förutsägbarhet och kontinuitet i de olika satsningarna gör att utvecklingsarbeten och ekonomiska förutsättningar kan bli svåra att planera och budgetera enligt gängse rutiner för plan och budgetarbete.

2.1 Verksamhetsförändringar 2023-2026

Socialnämnden står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar med både volymökningar, ökade kvalitetskrav samt förändrade och ökande vårdbehov. Enligt SKR förväntas en kraftig försämring av kommuners och regioners resultat under 2023 till följd av den pågående elkrisen samt den ökade inflationen. Med anledning av detta kan verksamhetsförändringar behöva genomföras som ännu inte är planerade.

Under 2022 har flera verksamhetsförändringar genomförts för att effektivisera verksamheten samt för att möta brukargruppens behov.

- Olandsgården och hemtjänsten i Alunda har delats upp till två enheter.
- Rehab och Förebyggande insatser och hjälpmedel har slagits ihop till en enhet.
- Produktion har blivit två verksamheter, produktion äldreomsorg samt produktion LSS/legitimerad personal
- Öppenvården har genomgått en omorganisation där familjerätten, familjevård och kontaktsekreterare flyttar till myndighet.
- Öppenvården har även genomfört en omorganisation där all öppenvård slagits tillsammans under en chef. Inom denna verksamhet finns nu: Råd och stöd, öppenvård missbruk, ungdomscoach och boendestöd.
- Socialnämndens två demensboenden, Parkvägen och Edsvägen blir i december 2022 Silviacertifierade. (Silviahemscertifiering för vårdenheter är ett koncept som innebär att all personal inom en vårdenhet blir utbildade i demensvård utifrån Silviahemmets vårdfilosofi. I certifieringsmodellen fokuseras på; Utbildad personal, gott ledarskap, gemensam vårdfilosofi.)

6 (12)

Genom åren har antalet bestämmelser och detaljeringsgraden i Socialtjänstlagen (2001:453) ökat. Mycket av socialtjänstens kraft har lagts ned på ärendestyrd myndighetsutövning. Det har bland annat inneburit att det långsiktiga och strukturellt förebyggande arbetet har fått stå tillbaka. Detaljreglering och olika riktlinjer har minskat professionens handlingsutrymme och försvårat individuell bedömning. Med anledning av detta gav regeringen i uppdrag att genomföra en översyn av nuvarande Socialtjänstlagen. I utredningen "Framtidens socialtjänst" (SOU 2017:03) föreslås att en reviderad Socialtjänstlag ska återgå till en målinriktad ramlagskaraktär som ger kommunerna bättre möjligheter att utveckla metoder och arbetssätt på basis av egen kunskap och egna erfarenheter. Slutbetänkandet överlämnades till socialministern den 26 augusti 2020 och författningarna föreslås träda i kraft 1 januari 2023. Förslagen innebär att ett förändringsarbete inom socialnämndens verksamheter måste initieras för att uppfylla förslagen i utredningen. Förslagen ska höja kvaliteten utan att leda till ökade kostnader, ta ställning om det behövs en särskild äldrelag och se över om "skälig levnadsnivå" är ett ändamålsenligt begrepp vid insatser för äldre. Behovet av barnrättsperspektivet har förtydligats i lagstiftningen och kommer att ytterligare förtydligas. Vissa förslag påverkar socialtjänstens sätt att arbeta och socialnämndens möjlighet till delegering. Det gäller t.ex. förslagen om att socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv och inriktas på att vara lättillgänglig, att verksamheten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, samt att insatser får tillhandahållas utan föregående individuella behovsprövningar. Det kommer finnas ett behov till revidering av socialnämndens delegationsbestämmelser. Vidare kommer flera av förslagen kräva förändrade rutiner och riktlinjer för att uppfylla nya kravställningar och målformuleringar. Sänkta trösklar och mindre kontroll inom socialtjänsten är nya ledord i den nya utredningen. Detta kan innebära att socialnämndens verksamhetsområden kan få ändrade arbetssätt i handläggningsprocesserna för att leva upp till lagens nya innehåll

Socialnämnden måste också ta höjd för de ökningsar vi ser inom VNR-ärenden (vård i nära relation). Dessa ärenden är ofta komplicerade och kräver särskild utbildning hos våra medarbetare.

Från och med 1 juli 2022 ska den som har hemtjänst erbjudas en fast omsorgskontakt. Syftet är att den enskilda individen ska få ökad kontinuitet i kontakterna med hemtjänsten, ökad trygghet och mer individanpassade och samordnade hemtjänstinsatser. Från och med 1 juli 2023 ska den som utses till fast omsorgskontakt ha yrkestiteln undersköterska.

7 (12)

2.2 Volymer

Volymer

Volym	2022	2023	2024	2025
65-74 år, antal	3242	3168	3116	3097
75-84 år, antal	2368	2521	2627	2706
85 år och uppåt, antal	775	801	839	861
Total:	6385	6490	6582	6664
Källa: SCB, befolkningsframskrivningar från 2022				

I tabellen visas prognostiserad befolkningsökning inom olika åldersspann för åren 2022-2025. Utvecklingen är viktig att följa då andelen äldre i kommunen ökar och inom gruppen äldre (över 65 år) så ökar andelen över 85 år från 12 % år 2022 till 13 % år 2025. Det är i de äldre åldersspannet som behoven av vård och omsorg är som störst.

3 Nämndens mål och styrtal

Nedan följer nämndens mål, styrtal och måltal för 2023. Nämndmålen utgår från kommunfullmäktiges två strategiska inriktningsområden: God välfärdsleverans och God samhällsutveckling.

För de styrtal som saknar måltal gäller ökande, minskande eller bibehållet utfall i förhållande till utfall för 2022.

3.1 God välfärdsleverans

Nämndmål	Beskrivning	Styrtal	Måltal 2023
God vård och omsorg (med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning)	Socialnämnden ska ge förutsättningar för god vård och omsorg med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning.	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas eller öka.	
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas eller öka	
		Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska bibehållas eller förbättras	

8 (12)

Nämndmål	Beskrivning	Styrtal	Måltal 2023
God individ- och familjeomsorg (med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning)	Socialnämnden ska ge förutsättningar för god individ- och familjeomsorg, med rätt insatser, i rätt tid och i rätt omfattning.	Brugarbedömning IFO totalt - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas eller öka	
		Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska bibehållas eller förbättras	

3.2 God samhällsutveckling

Nämndmål	Beskrivning	Styrtal	Måltal 2023
Goda förebyggande insatser (inom nämndens verksamhetsområden)	Socialnämnden ska ge förutsättningar till goda förebyggande insatser inom nämndens verksamhetsområde.	Andel invånare 80+ som inte behöver någon biståndsbedömd insats ska bibehållas eller öka	
		Andel hemtjänsttagare som upplever trygghet (Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma, med stöd av hemtjänstpersonalen), ska bibehållas eller öka.	
		Andel hemtjänsttagare som besväras av ensamhet (Händer det att du besväras av ensamhet?) ska bibehållas eller minska.	

9 (12)

3.3 Nyckeltal

Nyckeltal är de mått nämnden följer systematiskt under året, utan att styra mot. Nyckeltal som redovisas i rapporten är nyckeltal som redovisas i tertial 1-, delår- och helårsredovisning eller när nämnden önskar.

Nyckeltal
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - helhetssyn, andel (%)
Brukarbedömning missbruksvård IFO - helhetssyn, andel (%)
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+
Framskrivning, förväntat antal invånare 65-79 år om 5 år
Framskrivning, förväntat antal invånare 80+ om 5 år
Invånare 65-79 år, antal
Invånare 80+, antal
Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)
Medelålder för äldre i särskilt boende, år
Medianvårdtid i särskilt boende äldreomsorg, antal dagar
Ålder vid inflyttning till särskilt boende, median
IFO BoU - utredningstid > 4 månader
IFO BoU - Antal placeringar + fördelning per typ
IFO BoU - Snittkostnad per vårddygn
IFO Ensamkommande BoU - antal placeringar
IFO Ensamkommande BoU - Snittkostnad vårddygn
IFO Vuxen - Antal placeringar
IFO Vuxen - Snittkostnad per dygn för placeringar
IFO Vuxen - Antal hushåll med ekonomiskt bistånd
IFO Vuxen - Snitt ekonomiskt bistånd per hushåll
Boendestöd - Antal med boendestöd SoL-beslut
SoL - Antal unika brukare med beslut om SoL-insats
VoO - Trygghetslarm antal personer (alla åldrar)
VoO HTJ - Antal PERSONER i ordinärt boende med hemtjänstbeslut
VoO HTJ - Antal unika brukare HTJ (SoL) timbeslut
VoO HTJ - BEVILJAD TID (timmar) åldersindelad

10 (12)

Nyckeltal
VoO HTJ - Genomsnittligt antal beviljade HTJ-timmar per brukare
VoO HTJ - BEVILJAD TID (timmar) ortsindelad
VoO HTJ - UTFÖRD TID (timmar) totalt plus per ort
VoO HTJ - MATdistribution antal personer
VoO HTJ - INKÖP antal personer
VoO HTJ - Tvätt (antal personer)
VoO HTJ - Städ (antal personer)
VoO HTJ -Nattillsyn antal personer
VoO SÄBO - Antal personer med särskilt boende
VoO SÄBO - Beläggningsgrad (%) särskilt boende
VoO SÄBO - Väntetid särskilt boende
VoO Servicelght - Antal personer med servicelägenhet
VoO Korttidsenhet - antal personer
VoO Dagverksamhet - antal personer
VoO - Kontaktperson SoL (antal personer)
VoO LSS - Beläggningsgrad boende per kvartal
VoO LSS - Antal med daglig verksamhet
VoO LSS - Beslut om personlig assistans
VoO LSS - Personlig assistans SFB
VoO BISTÅND SoL - Antal fattade beslut SoL
VoO BISTÅND LSS - Antal fattade beslut LSS
VoO LSS - Antal brukare med LSS-beslut
VoO LSS - Antal brukare (LSS) timbeslut
VoO SOL - Boendestöd SOL (antal personer & timmar)
VoO Färdtjänst - Antal beslut
VoO Riksfärdtjänst - Antal beslut
Antal färdtjänst innehavare
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde
Bruttokostnad äldreomsorg
Sjuktal
Personalomsättning
Köp av individ och familjeomsorg

11 (12)

4 Ekonomisk planering

Budgeten innebär en ramtilldelning som för år 2023 överstiger prognostiserat utfall år 2022 med cirka 28 miljoner kronor. Trots förstärkning av budgeten till 2023 bedömer nämnden att målet med budget i balans år 2023 medför behov av fortsatt arbete med strukturella förändringar av förvaltningens verksamheter. Det kommer utöver strukturförändringar fortsatt finnas behov av effektiviseringsarbete inom befintlig verksamhet. Förändringstrycket kommer både från demografiutvecklingen inom äldreomsorgen samt ett ökat behov inom funktionshinderområdet.

4.1 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter (+)	396 715	391 472	402 042	412 495	423 220	434 223
Kostnader (-)	-913 827	-926 432	-967 047	-999 402	-1 024 347	-1 058 752
Personalkostnader	-416 800	-429 802	-456 511	-475 593	-486 919	-507 350
Lokalkostnader	-58 601	-58 194	-59 823	-61 379	-62 975	-64 612
Övriga kostnader	-438 425	-438 436	-450 712	-462 431	-474 454	-486 790
Nettokostnader	-517 112	-534 960	-565 005	-586 907	-601 128	-624 529

4.2 Driftbudget

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Sektorsövergripande						
I Intäkter/Inkomster	46 478	40 413	41 504	42 583	43 690	44 826
K Kostnader/Utgifter	-75 220	-76 385	-78 603	-80 659	-82 762	-84 920
Myndighet						
I Intäkter/Inkomster	33 809	31 559	32 411	33 254	34 118	35 005
K Kostnader/Utgifter	-426 500	-435 621	-449 051	-460 856	-472 906	-485 270
Produktion						
I Intäkter/Inkomster	316 428	319 500	328 127	336 658	345 411	354 392
K Kostnader/Utgifter	-412 107	-414 426	-439 393	-457 886	-468 679	-488 562
	-517 112	-534 960	-565 005	-586 907	-601 128	-624 529

12 (12)

4.3 Investeringsbudget

Investeringsbudget, netto (tkr)	Ack budget tom 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Projekt					
9000 Möbler o inventarier vhtlokal	100	700	700	700	700
9001 Hjälpmedel	200	700	700	700	700
9003 Digitalisering	400	400	400	400	400
9011 Olandsgården	250	0	0	0	0
9012 Parkvägen	350	0	0	0	0
9013 Edsvägen	125	0	0	0	0
9021 Tallparksgården	125	0	0	0	0
9022 Lärkbacken	125	0	0	0	0
9023 Albrektsgatan	125	0	0	0	0
9068 Inv nya boenden	289	500	500	500	500
9072 Parkvägen, demensboende anpass	954	0	0	0	0
Summa	3 043	2 300	2 300	2 300	2 300